

№ 9

საბჭოთავო
საბავშვო

1928

სახალბაი

1928
საქართველო

საქართველოს შ. კ. თ. ცენტ. მიერის და გან.
სახ. კომისიით. სთვ. აღზ. შთაჯობათელთების
ქრტიალი მდიარქლთაან შავლთათვის

წალიწალი I
№ 9

შ ი ნ ა ა რ ს ი.

1. თმრთმები წალი, —ლექსი—გ. შალვა შვილის	1
2. ლიონა, —სეზმანის	1
3. პიონერის მოგონება, —ლექსი—გ. ქუჩიშვილის	8
4. სახლი—კომუნა—X-ის	12
5. ნორჩი ლაშქარი, —ს.	14
6. პატარა ტანმომარჯიშანი —ლექსი—ე. პოლუმორდინოვის	16
7. წვენი გავითი:—ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღე; დიზენ- პირე; ინტერნაციონალის ავტორი; მონები	21
8. წვენი გავითის კორესპონდენცია: მოსკოვში —ე. ლაფერა- შვილის	20
9. 26 კომუნარის ხსოვნა, —ვალეკოსი	21
10. ფულურა—ვიტალი ბიანკის, თარგმ. ზ-სი	23
11. სოფელი და ძალაქი, —ლექსი—გ. ქუჩიშვილის	27
12. მწველბაგის გამოწვანა სკოლაში	28
13. ალღუმი	31
14. პიონერები დაწვენიის დროს—მუსიკა გრ. კოკელაძის, სი- ტყვეტ ა. მაშაშვილის.— გარეკანზე.	

თერთმეტი ვალი.

თერთმეტი წელი შესრულდა უკვე,
და მეც წითელი ღროშით მოვდივარ,
ამხანაგებო, სმენა, სიმღერა,
მეც ოქტომბერის თანატოლი ვარ!..

მესეთ, ქუჩები მთლად მოკაშმულა,
ღროშებით ხელში სულ ასე ვივლით,
დადგება დრო, და ხაუნთან ქვეყნებს
ხვენივე ხელით დავსერავთ ტყვიით!..

ამხანაგებო, ჩვენ მოვემზადოთ,
მეც შეძისრულდა თერთმეტი წელი.
ბრძოლის წეურვილით მტრებს წინ წაუდგეთ,
თუ მოკვიწოდებს ბრძოლისა ველი.

მაშ სმენა, ეველა გასწორდით მწერივში,
კმირულ სიმღერით თქვენსკენ მოვდივარ,
მომაქვს ღროშები, მომაქვს სალისი,
მეც ოქტომბერის თანატოლი ვარ!..

გ. შალვაშვილი.

საღამოს, როდესაც ბავშვები დაბრუნდნენ სკოლაში ზღვის ზღვას სეირნობისა და თამაშის შემდეგ, სკოლა უკვე მორთული იყო და ზატანა სცენაც მოეწყოთ...

დღეს სომ რევოლუციონური ზეიმი იყო, და არც ბავშვები ჩამორჩნენ ამას, ისინიც ეგებებოდნენ იმ დღესასწაულს, რომელმაც მიანიჭა მშრომელთ თავისუფლება...

ისმოდა სმური, უიენა, სიმღერა...

ბავშვებმა გაითამაშეს ზაწია საბავშო ზიესა...

ამ საღამოსე იუვენ აგრეთვე ბავშთა მშობელნიც, რომელთა მდიმარე სასყები შეჭურვებდა განარებულ ბავშვებს.

ანმურებული ქალაქი დემონსტრაციის შემდეგ წენარდებოდა...

დაბინდებისას წითლად აჩირაღდნდა...

ზღვა შსუოდა, და იქიდან მონაქროლი ნიავით ირსეოდნენ წითელი დროშები...

გაბადრული მთვანე ზღვის უბიდან ამოგორდა და ცის ლურჯ თაღზე დაეკიდა ელექტრონის ნათურასავით...

სკოლა ის იყო ათავებდა ზეიმს.

— შეხე, მხე, ლილი, ფანჯრის დაბლა ქუჩაში ვინ ზის! — კისკისით დაუძახა ვალიკომ და გადაიხედა დაბლა, სადაც ვილაც ბიჭუნა იჯდა სუმაღ და ეურს უკდებდა მუსიკას...

ის იჯდა დაღონებული და მის თვალეში მოჩანდა ცრემლი და მწუსარება...

ფესმიშეული, ჭუჭუიანი, თმაბურმკვნილი და დაკლეჯილ მასუთიან მონებში გახვეული.

— ვინაა?

— შესე, უნატრონო, ქუჩის ბიჭი.

— მერე და აქ რად ზის? ფანჯრიდან რომ გადმოვიდეს და მოიხაროს რაბე?

დაუძახეს მასწავლებელს...

— ადე აქედან! უუვირა ამ დროს მოსულმა სკოლის დარბაზმა და კაცდება დაუძირა, მაგრამ ბავშმა შეხანთა თავისი აცრემლებული თვალები და დაუწყო სვეწნა:

— ნუ გამაკვებ, მია, ვიუა ცოტა ხანს... აი იქ ზიანინოს უკრავენ და...

— ვინაა, ნიკო, ეგ ბავში?— გადსძახა მასწავლებელმა.

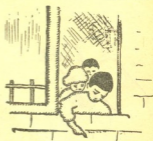
— ვინა და ქუჩის ბიჭი,— მიუგო დარბაზმა და სელი წაავლო ბავშს მჯავში, უნდოდა ძალით მოეძორებინა ფანჯრისათვის.

— ძალო, უთხარი, რაა, რომ არ გამაკვდოს. ცოტა ხანს ვიქნები აქ, უურს დაუკვდებ მუსიკას და მერე თვითონ წავალ...— ასედა ბავშმა და შეესვეწნა მასწავლებელს...

— სელს ნუ ახლებ, ნიკო, იუოს...— გადსძახა მასწავლებელმა და ჩავიდა; თან ჩაქუვა სოკიერთი მოწაფე.

— ვინა ხარ? რა გკვირან?— შეეკითხა მასწავლებელი ალექსნით და სელი თაფზე გადაუსვა...

— მე ვარ... უნატრონო... ობოლი... ღიონა მქვიან... — მიუგო ბიჭუნამ და ღიმილით შეხედა ეველას... — ერთხელ მეც ასე მეცვა... — დაატანა და განემძობხეულ ბავშებზე მიუთითა...

— ქუჩაში მივდიო-
 დი ამხანაგებთან ერ-
 თად, აქედან მუსიკის
 ხმა მომესმა, ჩამოვრჩი...
 აქ ჩამოვჯექი და ეს
 მიაკი არ მიშეუბნ...—
 სთქვა და განუყოობ:
 „ვიქნები ცოტა ხანს და
 წავალ“...

— დასტოვეთ და ნა-
 ხავთ, თუ არაფერი არ
 მოიპაროს...— ბუზღუ-
 ნებდა დარბაჯი.

— გიუვარს მუსიკა?— შეეკითხა მასწავლებელი.

— ძალიან!..— მიუგო მან და სახე გაუხათლდა...

— აბა წამოდი...

მეიუვანეს სკოლაში, გარს შემოესვიენ ვეელანი, გამოჰკითხეს,
 ვინ იყო...

აღმოჩნდა, რომ დედ-მამა დაედუბა სამოქალაქო ომის დროს,
 დაობლდა და გაჰქვა მდინარე ვოლგას ნაპირებს; მათი ქარავანი
 სულ სამსრეთისკენ იწევდა, ბაქომდე, ტფილისამდე, ტფილისიდან
 ბათომამდე. და რადგან იქით უკვე ზღვა ღობავს გზას, ისევ უქცე-
 ვენ გზას, ნაპირ-ნაპირ მიემგზავრებიან რუსეთისაკენ. მათთვის
 სულ ერთია, სად უღამდებათ და სად უთენდებათ; მოგზაურობენ
 ქვეითად, მატარებლით, კემით და სჭამენ, რაც მოხვდებათ...

— შეიძლება დაუგერა ზიანინოსე?— შეეკითხა ლიონა მასწავ-
 ლებელს.

— იცი დაკერა?— გაკვირვებით შეეკითხა ის.

— ვიცოდი, თუ არ დამავიწყდა,— და მიუჯდა ზიანინოს, დაჰ-
 კრა კლავიშებს. ვეელა სმენად იქცა. ვეელა მას მისხერებოდა... ის
 კი უკრავდა.

— ალბათ, ვინმე მდიდრის შვილია და ასწავლიდენ, თორემ, აბა, საიდან უნდა იცოდეს?

— ეინ იცის, შეიძლება...

— არა მკონია...

ღაპარაკობდენ ერთმანეთში საღამოსე მოწვეული მშობლები და გაფაციცებით უსმენდენ...

ბავშები სომ ფესე ან იდგენ სისარულით...

შემოესვიენ უფროსი კლასის მოწაფენი და თვალს არ აშორებდენ ღიონას თითების თამაშს კლავიშებზე.

— სწავლობდი სადმე მუსიკას?— შეეკითხა მასწავლებელი.

— არსად... შინ... მაშა მასწავლიდა სოლმე, და...— აღარ დაათვაზა, თვალეებზე ცრემლი მოადგა...

— ვინ იყო მაშაშენი?

— მუსიკოსი... თეატრში უკრავდა... მერე, როცა ქალაქი დაიჭირეს თეთრებმა, რესტორანში უკრავდა; შიმშილობა იყო მაშინ... ერთსელ მაშასთვის ეთქვათ მოქეიფე აფიცრებს რაღაც სამეფო ჰიმნის დაკურა და, როდესაც მისგან უარი მიეღოთ, რეკოლვერით მოეკლათ ზიანინოსე... მერე სასლში შემოკვივარდენ განსაძრევაჲდ და დედანემმა არ დაანება... და ხმლით აკუწეს... მე ტანტ ქვეშ შეკვეერი და გადავრჩი სიკვდილს... მესამე დღეს წითელი კავალერია რომ შემოიჭრა ქალაქში და იფინა თეთრები, მე და სსვა ობლები მოკვბთავსეს ბავშთა თავშესაფარში...— უკვებოდა ღიონა თავის თავკადსავალს და ამ აშბით დააფიქრა ეკვლანი და განსაკუთრებით თავისი ტოლები...

სულგანახული უკდებდენ ეურს ღიონას.

— რომ დავტოვოთ, ღიონა, ჩვენთან, დარჩები?— შეეკითხენ აქეთ-იქიდან.

— ოჲ, ნეტა არ გამაგდებდეთ აქედან! — მორცხვად წარმოსთქვა მან.

ბავშები შემოესვიენ მასწავლებელს და მშობლებს, სთხოვდენ, რომ არსად გაეშვათ...

კადაწუდა დატოვება.

მორე დღესვე სადალაქოში თმა გაუკოტავეს, აბანოში წაიუვანეს და ახალი ტანსაცმელი ჩაცვეს...

ლიონას ვეღარ იცნობდა ძველი ნაცნობი... ისიც სხვა ბავშვებთან ერთად სწავლობდა; ეველას შეუუვარდა, ეველა უუვარდა მასაც; თვით დარაჯი ნიკოც კი ახლა თავს ეველებოდა, სკოლის წინ ბაღჩას რომ მოვლას დაუწყებდა, ლიონაც იქ ეხმარებოდა...

კადიოდა დღეები...

— რა იქნა ლიონა?

— არ ვიცი!..

— ნახეთ სადაა!..

კანისმა სკოლის ეზოში მოთამაშე ბავშვების სმა.

ლიონა დილას აქეთ აღარა ჩანდა...

დაუწყეს ძებნა; შეატეობინეს მილიციას...

— აკი კითხარით, არ გაჩერდება მეთქი... ეკენი დაჩვეულები არიან და ვერ გამოსცვლით, — წარმოსთქვა დარაჯმა...

ეველა დააფიქრა ლიონას ბეღმა...

თუმც კული სტეიოდათ ამ ამბით, მაგრამ ბოლოს შეურიგდენ იმ აზრს, რომ, მართლაც, აღბათ, ასე იციან უნატრონო ბავშვებმა...

ერთ საღამოს, როდესაც მასწავლებელს ბავშვები მიჰუვავდა ზღვისპირას, ნავსადგურის იქით, შუქურასკენ, სადაც საღისე ბანაობდა და ჰატარა თეთრი სომბლდები აფრებამლილები ნელა მისცურავდენ გედისავით, იქვე მახლობლად დაგდებულ ძველ, დიდ ნავთან შეამჩნიეს უნატრონო ბავშვები. ზოგი ჭკუშხალობდა ნაპირსე, ზოგი

სიღს სჭამდა, სოგი წამოწოლილიყო და ერთი კი მოძორებით იჯდა დაღონებული...

— მასწავლებელო, აგერ ჩვენი ლიონა! — შესძახა ვალიკომ და სეფი გაუშვირა.

— აბა?

და ამ ხმის გაგონებაზე წამოდგა ბავში, გამოეყანა აქეთ, მაგრამ შესდგა, როდესაც უნატრონო ბავშებმა დაუვეირეს: „ლიონა, არ გაბედო“!...

ლიონა ისეთივე იყო, როგორც ჰირველად ნახეს ფანჯრის წინ: დაგლეჯილი ტანსაცმელი, ჭკუჭუიანი და აბურბუკნილი თმა...

— მასწავლებელო, დამისწენით ამათვან! — უთხრა მან ჩუმაღ. ისინი არ უშვებდენ ლიონას...

მილიციის დახმარებით გამოსტაცეს...

ლიონას დღეები მიდიოდა სანატრელად, იმას უღიმიოდა მომავალი, საუკეთესოდ ითვლებოდა მოწაფეთა შორის, ამხანაგთათვის თავდადებულად; სამოქალაქო ომის მსხვერპლის შვილი კომუნის ბურჯად იხრებოდა.

სეზმან.

პიონერის მოგონება

მასსოვს: ვცხოვრობდით
 მიწურ სართულში,
 სადაც მზის სხივი
 ვერა სწვდებოდა,
 კედლების ნესტი
 სუფევდა გულში,
 უჭაერობით
 სული ვკვებოდა.
 დაბლა: სიმშვილი,
 ცრემლი, ქვითინი;
 ძალა კი: ცეკვა,
 კისკისი, ღხინი.
 მასსოვს: მამიკო
 წამოდგა ადრე
 და ჩემს საწოლთან

მოვიდა წუნარად;
 ხურჩულთ მითხრა:
 „შვილო, ისარდე“.
 და უნებლიედ
 ცრემლი დაღვარა.
 მასსოვს: დედიკომ
 ის გააყვია,
 თვითონ კი ისევ
 ფეხაკრეფილად
 დაბრუნდა სასლში
 ოქტომბრის დღიას.
 მას აქეთ მამა
 აღარ მიხილავს.
 მასსოვს, ჭო, მასსოვს:
 სანათის შუქსე
 დედა რაღასაც
 სრუნვით ჭქარტავდა;
 თვალი მრჩებოდა
 ნამკალ-ჩაქუნსე,
 იმ ღამის შუქსე
 ოქროს რომ ჭკავდა.
 ხანდახან იგი
 ქურდულად,
 ფრთხილად,
 ისეღებოდა
 ფანჯრიდან
 კარში,

•სადაც შუშები
 შწკრივად,
 წვეილ-წვეილად
 მიაბიჯებდენ
 ოქტომბრის
 ქ ა ტ შ ი.
 შემდეგ მოისმა:
 ზ უ ზ უ ნ ი,
 სროლა,
 მას მოჭევა რაღაც
 კრკვივა,
 გრიალი.
 — აჰა, დაიწვეს
 ჩვენებმა ბრძოლა! —
 მითხრა დედამ და
 მომანურა თვალი.
 მასსოვს: ვიღაცა
 ჩასუქებულმა
 რომ შემოაღო
 ოთახის კარი
 და ელდისაგან
 გაფითრებულმა
 დედის წინაშე
 იწო კანკალი.
 ის იყო ჩვენი
 სახლის ჰატრონი,
 დიდი მდიდარი,

დიდი ბატონი.
 —ნუ, ნუ გამაგებებ,
 დამძალე, დობას! —
 დაუწყო შიშით
 სუეწნა-მუდარა,
 მაგრამ დედიკომ
 ამ სარბ ობობას
 მტკიცედ შესძახა:
 „არა და არა!“
 და კაინარა
 სასლიდან ჩქარა.
 დედიკოც ხუმად
 გაიჭრა კარში
 წითელ ოქტომბრის
 ბტეხილ ქარში
 და ამოუდგა
 მებრძოლებს მხარში.
 თავი სისძარში
 მეგონა მაშინ.
 და მთელ ქალაქში
 ისმოდა სროლა,
 ურთიერთს სცვლიდა
 კენესა, უეინა;
 თუ გადაშვევტი
 იყო ის ბრძოლა, —
 დამფრთხალ მტერს
 ვვლან წარმოედგინა.

დაბრუნდა დედა
 მეორე დილით
 და მომითხრობდა
 ამბავს სიცილით.
 — შეილო, დამარცხდა
 მოსისსლე მტერი,
 განთავისუფლდა
 მშრომელი ხალხი!
 წითლად ამოდის
 მზე მშუენიერი,
 ვვლანამ გაიძრო
 ძაბა და თაღისი!
 სთქვა და დადუმდა,
 ჩაჭკიდა თავი
 და მწარედ, მწარედ
 დაიქეითინა;
 შემდეგ მომხვია
 ზღერსით მკლავი
 და მწუსარებით
 კვლავ შემომცინა.
 — დედიკო, ძაბა
 როდისლა მოვა?
 შევეკითსე და
 ვიწვე კანკალი.
 — ა-ღა-რა-სო-დეს...
 ბარეკადებსე
 მოკვდა კმირულად,

დასუქა თვალი, —
 წაიღუდუნა
 დედამ საბრალოდ
 და აქვითინდა
 ცრემლებგამშრალი.
 უწინ უცხოვრობდით
 მიწურ სარდაფში,
 ახლა კი — მორთულ
 ნათელ დარბაზში,
 სადაც მდიდარი
 დროს ატარებდა
 და ხალსის ცრემლებს
 დასარხარებდა.
 წამაგდა, მოკვდა
 ის დრო დუსჭირი

და თან წაიღო
 მშრომელთა გლოვა;
 ბუნდიერებით
 გვილიმის ზირი,
 მოსთქვამს და სტირის
 მდიდართა სროვა.
 და დღეს თუ მე ვარ
 ნორხ-ზიანერი,
 მალე გაფსდები
 კომკავშირელი
 და მამახემსე
 უფრო ძლიერად
 ვიქნები მტერთა
 მედგრად დამკვრელი.

გ. ქუჩიშვილი.

სახლი აოხრდა

160257-ლი
2014-11-15

წაჰკითხე, როგორ ცხოვრობთ საფხულში ქობულეთში და მინდა გიამბოთ, როგორ ვცხოვრობთ ჩვენ დიდ ქალაქში ხუთსართულიან დიდ სახლში. ჩვენ სახლში ცხოვრობენ მხოლოდ მუშები. ზემო სართულებში შეიძლება ასევე კიბეებითაც და ლიფტითაც (ასაწვეი მანქანით). გაიღება ლიფტის კარი, — მესვალთ განათებულ ზატარა ოთახში. კარი უცებ მიიხურება, და ოთახი სწრაფად ადის ზევით. უოველ სართულში ჩერდება, კარი იღება და მკაფარს მუშადღია გამოვიდეს თავის ბინის მასლობელ დერეფანში.

მთელი სახლი ცალცალკე ოთახებისგან შესდგება და უველა კარი გამოდის საერთო დერეფანში. ოთახები დიდრონიან, ორფანჯრიანი, მძლავრი და სუფთა. მთელ სახლს ცენტრალური სათბობი აქვს.

უველა სართულში აბაზანის რამდენიმე ოთახსა თბილი და ცხელი წყლით: იბანე, რამდენიც გინდა!..

სამსარეულოც უოველ ათ ოთახსე ერთია. დილითვე სურდება ჰლიტა და ათ საათამდე შეიძლება რაც გინდა მოხარმო, მუწვა და აადულო.

ჭურჭლის განარეცხად ჩვენ სამსარეულოებში ჰლიტის თავსე გაკეთებულია განსაკუთრებული თაროები, სადაც ვაწუობთ თეფშებს ცერად. თაროს ზემოდან ნახურეტიბინი მილია გაუვანილი. გადაატრიბალებ ონკანს, და ჰირდაზირ თეფშებს მანსამს ცხელი წყალი და რეცხს, მერე ონკანს დაკეტავ, და თეფშები ჰლიტის სიმსურვადისგან თვითონ შრება.

ამგვარადვე ირეცხება სსვადანსვა ჭურჭლეულობა, ქვებები, დანები და ხანკლები.

ოთახებში კი კვიდგია მხოლოდ ის ნივთები, რაც ბუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს: საწოლი, კარადა ტანისამოსისა და საცვლების შესანახად, სკამები, წიგნების კარადა, ერთი მბეცია საშეცადინოდ და ერთიც სასტუმროსათვის და ერთიც ტახტი.

მაგრამ თუ თქვენ გსურთ რბილი საფარმლები, ხალიჩები, ევავილები, სურათები და სხვა მორთულობა ოთახში, — შედით საზოგადო დარბაზში, რომელიც ეოველ სართულშია მოწყობილი. იქ

მბეცებზე აწევა ახალი გასეთები, ჟურნალები, წიგნები, იქვეა როიალი, რადიო. საღამოობით დარბაზი გახალისებულია ელექტრონის შუქით.

იქ შეიძლება მეცადინეობა, საუბარი, მუსიკის დაკვრა და მოსმენაც. ამ დარბაზშივე აქვთ მოწყობილი ლენინის კუთხე. ამ კუთხეში თქვენ იბოვით ლენინის თსულებებს, სურათებს, ქანდაკებას. კედლებზე ჰკიდია ზღაპარები, სადაც ილიჩის ანდერძებია დაბეჭდილი, რომ დაინსომოთ და ცხოვრებაში გაატაროთ.

სკოლიდან ვბრუნდები ზირველ საათზე, ავდივარ ლიფტით მე-4 სართულში და დიდის სიამოვნებით ვესმარები დედან სადილის დამხდებში.

ნორჩი ლაშქარი.

(ოთახი. მაგიდასთან სხედან ბავშვები და პლაკატებს ხატავენ, ოქტომბრის ზეიმისათვის ემზადებიან. ირგვლივ დედა ფუსფუსებს, მამა გაზეთს კითხულობს).

მიშა. უჰ! მოვწი. როგორ შეშინოდა, მეგონა, ვერ მოვასწრებდი ზღაპრების დამთავრებას... (დახედავს საათს) ცხრის ნახევარია, ჯერ კიდევ მოვასწრებთ... სკოლაში ათი საათისთვის უნდა ვიყოთ.

ქეთინო. მომეცი, მანდ ცოტას შევასწორობ. აი ასე! საცაბე მოვლენ ჩვენი ამხანაგებიც (გაშლის ზღაპრებს).

მიშა. დედიკო, კარგია ჩვენი დროშა?

ქეთინო. აი, წაიკითხე, ზედ რა სწერია! (დედა დახედავს)

მიშა. მოიტა, შე წაგიკითხავ, დედილო.

დედა. კარგი, წაიკითხე, ჩემო ბუზუნავ.

მიშა. (კითხულობს). „ჩვენ ახალ ქვეყანას ავაშენებთ“

დედა. მშენებლები! ღმერთი არა გწამთ, ცხვირს ძლივს იწმენდავთ და თქვენი აშენებული ახალი რა უნდა იყოს!

ქეთინო. (ველსასაჩვენებლად იხუროს). ღმერთმა, ჩემო დედიკო, ქვეყანა ცუდად ავაშენა: მშრომელი ხალხი სიმშვილით ისოცება, მდიდრები კი სუქდებიან.

დედა. ღმერთი გაბრისსეს და... დაამშვეს, აბა რა მოუვათ?..

მიშა. მამასადამე, შენი ღმერთი ბოროტი უოფილა.

დედა. (გაბრაზებული). რაებს ბოდავ, შე მასხარა, ამას ვასწავლიან სკოლაში? (შემოდინს ბავშვები ზღაპრით: „ჩამოგვეცაღე გზიდან, ძველო ქვეყანავ, ნორჩი ლაშქარი მოდის“)

ბავშვები. გამბრჯობათ, დეიდა! მოგვილოცნია დღესასწაული!

დედა. რომელი?

ნიკო. ოქტომბრის რევოლუციის დღე...

დედა. მერე რაა აქ საშინაო, ციკნებივით რომ სტით?

რემო. სამსიარულა ის არის, რომ ჩვენ ასლა სკოლაში ვსწავლობთ, ძველი წესწობილების დროს კი უცოდინარნი ფაბრიკაში ვიმუშავედით და გავასქელებდით ბურჟუის ინგუდაც სქელ ჯიბეს... დღეს გამოვალთ ქუჩებში მუსიკით, დროშებით, საღამოს კი თეატრში წავალთ.

მიმა. ასე, ასე, არ შედრკვით! ეონადები ხართ, მოძველებბა არა გჭირიათ; მეც მინდა ჩავება თქვენ ღანჯანბკში. სამსიარულა ის, რომ ჩვენ ასლა ვმუშაობთ არა მეფისა და ბატონისათვის, არამედ ეველა მშრომელის ბედნიერებისათვის.

დედა. ეველასათვის, ჰო, ეველასათვის... რატომ დანაწხენი სასელმწიფოები არა შრუნავენ ეველასათვის? რისთვის უნდა შრუნავდეს მსოლოდ საბჭოთა რესპუბლიკა?..

მიმა. აი, დედიკო, შენ შეცდი.. სხვა ქვეყნებშიაც მუშები ირახმებიან...

ყველა. გაუმარჯოს მსოფლიო რეკოლუციას!

ქლოკო. ნუ, დეიდა, ნუ გაჯაჯრდები (აქარებს მიძს და ქეთინოს) ჩქარა, ჩქარა, თორემ უჩვენოდ წავლენ. (მიმა და ქეთინო წითელ ეელსახვევებს იბევენ).

მიმა. აბა, ბავშებო, იმდერეთ ასლა ჩვენი მუშური ჰიმნი. (მღერინან „ინტერნაციონალს“ და ქუჩებში გამოდიან. დედა ფანჯრიდან იუურება).

დედა. მართლა და როგორ კარგად მიდიან, უუურე ამ კუდრაჰებს!.. დახე, როგორ კარგად უსწავლიათ?! ქეთინო და ელო ბიჭებთან ერთად მიდიან. ზირღანირ საკვირველია!..

ფარდა.

კ ა ტ ა რ ა ტ ა ნ

ერთსელ ვანომ, როს მის დედა
გაუმართა საქმეებზე,
შეაგროვა შეგობრები:
სოსო, გიგა, შუნა, ტესო.
მერე უთხრა: „კუშინ დილით
მამამ ერთგან წამიყვანა,
სადაც ხალსი ტანგასდილი
დადიოდა ეირამილა.
ერთი რკინას დაგვიდა
და ჯოსივით ატრიალდა,
ისე სტოდა მავიდასე,
რომ ხელს არც კი აკარებდა“.
„მერე რაა? — აშხარტავნად
უწასუსა ვანოს გიგამ,
ვარჯიშობას თუ ვისურვებთ
იანალებს ჩვენც დავიდგამთ.
მაგიდაც გვაქვს, თოკიც, ღერძიც,
რკინის ტოლიც და ღონეცა,
დამიდექით მტკიცედ გვერდით,
ვივარჯიშოთ ესლავ ჩვენცა“.
სთქვა ეს გიგამ და მამინვე
საკუჭნაოს მიამურა,
ნახა თოკი, კრძელი ჯოსი,
მოიტანა შედიდურად,
მიემველა სოსო მარდად,
დაიმკლავა სახელური,
დაეჭიდენ ძველ მაგიდას,
ქვევიან ოფლის წურვით,
კრძელი ჯოსი ღერძად კასდეს

მოვაჩქიშენი.

სვარძელს და სწოლს შორის
ძირს საბნები დალაგეს —
რბილი, თბილი დასწოლი.

შესტა ვანო ვაჟკაცურად,
თან ისინჯავს მკლავში ძაღლს,
მიჭეხავს სოსო, გიგა, შურა,

გადადიან ეინამაღას.
აუღევენათ მათ ფინიაც,
იქვე ფისოც წამოსკუჭდა,
სტიან, სტიან, ლოკინებზე,
აუენებენ მტკვერსაც ბუქად,
მაგრამ უცბად გატედა ჯოსი,
ვერ გაუძლო გაბზარულმა,
ძირს ცვივიან უველბ ერთად,
ჰინაღმა და ჰირეკულმა.

ვერ გაუძლო მაგიდამაც,
გადაბრუნდა ჭრიჭინითა,
და უველანი ძირს დაეცენ
სიცილით და კისკისითა.

გიგა ამობს: „ჭა, ბიჭებო,
მერე რაა, რომ დაუვარდით,
იცით, ჩვენ ამ ვარჯიშობით
თუ რა მძლავრი ხალხი გაუნდით?
მოკვეძატა ძაღლა, ღონე,
სისწრაფე და მარდი სტომბა,
სწორედ ესლა დაკუშვენდება
ოქტომბრელთა რიკში დგომა“.

ელიზბარ პოლუმორდვინოვი.

ჩვენნი ბავშვითი

ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღე.

კითხვა. ვინ უქმობს ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღეს?

პასუხი. მთელი ქვეყნების კომკავშირელები, მუშა ახალგაზრდობა და პიონერები.

კითხვა. ამა წლის 2 სექტემბერს იქნება მე-14 საერთაშორისო დღე.

რატომ ჰქვიან მე-14?

პასუხი. იმიტომ, რომ ახალგაზრდათა საერთაშორისო პირველი დღე ჩატარებულ იქნა 1915 წელს, 14 წლის წინათ.

კითხვა. რას აკეთებენ საზღვარგარეთ კომკავშირელები და პიონერები ამ დღეს?

პასუხი. გამოდიან ქუჩებში წითელი დროშებით, აწყობენ მიტინგებს და მოითხოვენ:

1. კაპიტალიზტებმა ახალგაზრდა მუშები და ბავშვები ძალდატანებით არ ამუშაონ მალარობაში და მძიმე წარმოებაში;

2. სკოლის მოწაფეებს არ სცემდენ და არ სტანჯავდენ,

3. საბჭოთა რესპუბლიკის დაცვას ბურჟუაზიული სახელმწიფოების თავდასხმისაგან.

კითხვა. ჩვენში?

პასუხი. ჩვენში სწარმოებს შემოწმება:

1. რა გააკეთე საზღვარგარეთის ამხანაგებისათვის?

2. რა გააკეთე ჩვენი ქვეყნის სამხედრო თავდაცვისათვის?

3. რა გააკეთე ოქტომბრელებისათვის?

4. რა გააკეთე შინ, სკოლაში, შენს რაზმში, ფაბრიკაში, სოფლად?

გავაქეთოთ თვითმფრინავი

ამხანაგებო, ბავშებო! თქვენ იცით, თუ რა დიდ საჭიროებას წარმოადგენს თვითმფრინავები საბჭოთა კავშირისათვის. ს. ს. რ. კ. ბავშვები უკვე შეუდგენ ფულის მოგროვებას და აშენებენ ერთ თვითმფრინავს „პიონერი“.

თვითმფრინავი ღირს 35 ათასი მანეთი.

თუ ჩვენი კავშირის ყოველი სკოლის მოწაფე შემოიტანს მხოლოდ შაურს, ეს საკმარისი იქნება თვითმფრინავის ასაგებად.

პატარა ამხანაგებო, ავაშენოთ თვითმფრინავი „პიონერი“! აბა, ვინ იქნება მაგალითის მომცემი!..

ღაიზმაირი

აი როგორ ამბობენ საზღვარგარეთი ბავშვები „იყავ მზად“: გერმანელი — ზაი ბერაიტ,

ინგლისელი — ზი რედი,
ფრანგი — სუა პრე,
ჩინელი — უო-მენ-ჩუმბენეა,
აი როგორ ამბობენ „მზად ვარ“:
გერმანელი ბავშვები — ალლცაიტ
ბერაიტ,
ინგლისელი — ალუეის რედი,
ფრანგები — ტუჟურ პრე,
ჩინელი — სი-სი-ჩუმბეი.

პიონერების მტრები

კაპიტალისტური ქვეყნების ბავშვთა ბურჟუაზიული ორგანიზაციების წევრები.

ინტერნაციონალის ავტორი

საფრანგეთის უმთავრესი ქალაქის პარიზის მახლობლად, პატარა დარიბ სოფელში, ერთ პატარა დანგრეულ ქოხში ცხოვრობს 78 წლის მოხუცი პიერ დე-ჯეიტერი. დე-ჯეიტერის სახელი ბევრს არც კი გაუგონია, მაგრამ მის მიერ დაწერილი ჰიმნი „ინტერნაციონალი“ მთელ დედამიწის ზურგზე მუშათა საბრძოლველ სიმღერადაა

დე-ჯეიტერი მოსკოვში, ზის მარჯვნივ გტლში.

გადაქცეული. მისი ხმა ამხნეებს მთელი ქვეყნიერების მუშებს და იწვევს საუკეთესო მომავლის დამყარებისათვის საბრძოლველად.

პიერ დე-ჯეიტერი მუსიკოსია. 1870 წელს, საფრანგეთ-პრუსიის ომის დროს, ჯარში იყო გაწვეული. როდესაც პარიზის კომუნა გამოცხადდა, პიერ დე-ჯეიტერი თავის ამხანაგებთან ერთად ცდილობდა პარიზში შესვლას, რომ მიმხრობოდა კომუნას, მაგრამ შესვლა ვერ მოახერხა, დაიპირეს და ყველანი დაატყვევეს.

შემდეგ მან დააარსა მუშათა გუნდი. ერთხელ მან წაიკითხა კომუნარ ეჟენ პოტიეს ლექსი „ინტერნაციონალი“, რომელმაც დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა მასზე და დასწერა ამ სიმღერაზე მუსიკა. მას შემდეგ „ინტერნაციონალი“ თანდათანობით მუშათა კლასის სიმღერად გადაიქცა.

ამჟამად „ინტერნაციონალი“ მთელი ქვეყნის მუშათა ჰიმნად გადაიქცა. ის გადათარგმნილია კულტურული ხალხების ყველა ენაზე.

პიერ დე-ჯეიტერი დაინტერესებულია საბჭოთა კავშირის ცხოვრებით, მას დაინტერესებს ყველაფერი, რაც ხდება საბჭოთა კავშირში და ამას წინათ, როდესაც ის მოიწვიეს, დიდი სიამოვნებით ესტუმრა მოსკოვს.

მონები

აფრიკაში არის ინგლისელების კოლონია სიერა-ლეონე. ამ ორი სამი თვის წინათ იქ შეიძლებოდა გეყიდათ კაცი.

ნაყიდი კაცი მყიდველის საკუთრება იყო, როგორც ცხენი, ხარი, ველოსიპედი. ნაყიდს უფლება არ ჰქონდა მოშორებოდა

თავის პატრონს, შრომის ფასს ვერ მოითხოვდა. მყიდველს შეეძლო სულ ცოტა დანაშაულისათვისაც კი დაესაჯა, ეცემა, დაეტოვებია უქმელი, შეეძლო მოეკლა კიდევაც და პასუხს არ აგებდა.

ინგლისის მთავრობის მიერ ცოცხალი ადამიანის ყიდვა-გაყიდვა ნებადართული იყო.

მაგრამ სიერა-ლეონეში დაიწყო აჯანყება. მონები აღარ ეშორებოდნენ თავის პატრონებს, იპარებოდნენ, გარბოდნენ ტყეებში, რაზმებად იკრიბებოდნენ და საბრძოლველად ემზადებოდნენ.

ინგლისელებს შეეშინდათ აჯანყების და სასწრაფოდ გამოსცეს მონების განთავისუფლების კანონები.

ჩვენი გაზეთის კორესპონდენცია

მოსკოვი.

ოთხი დღის მგზავრობის შემდეგ მატარებელი ქშენით მიადგა მოსკოვის სადგურს.

ბაქანზე მგზავრები ირეოდნენ.

— ვასო, ვასო! — მომადახეს პატარა ძმებმა, რომლებიც ჩემს შესახვედრად მამას გამოჰყოლოდნენ.

ავიღე ჩემი ბარგი და ოთხივენი ჩავედით კიბეზე.

ეს იყო სადგურის ქვეშ მოთავსებული გასაეალი, რომლის გავლის შემდეგ ამოვედით კიბეზე და ჩემს თვალწინ გაიშალა საბჭოთა კავშირის უზარმაზარი ქალაქი — მოსკოვი.

ორი თვეა, რაც აქა ვარ.

ქალაქი მოსკოვი მსოფლიო პროლეტარიატის დედაქალაქია.

მსოფლიოში პირველად აქ აიმართა მშრომელი ხალხის დროშა, აქ გაისმა ძია ლენინის სიტყვები: „ძირს ომი! მთელი ძალა-უფლება საბჭოებს“

მოსკოვში მრავალსართულიანი სახლებია, ტრამვაი. უთვალავი დიდი პატარა და კოხტა ავტომობილი, ეტლები. ყველგან შეხვდებით ბალებს, ყოველ ქუჩაზე და მოედანზე. მოსკოვში არის პიონერების უმრავი კოლექტივი და უთვალავი რიცხვი ჯანსაღი ოქტომბრელებისა.

ვასილ ლაფერაშვილი.

მოსკოვი.

1. სტ. შაუშიანი, 2. ა. ჯაფარიძე, 3. ე. ფიალეტოვი, 4. აზიზბეგოვი, 5. ა. ამირიანი, 6. ყორღანოვი, 7. თ. ამირიანი, 8. კოსტანიანი, 9. ავატიანი, 10. ოსეფიანი, 11. ბარინი, 12. ზეინი, 13. მუშნე, 14. ვეზიროვი, 15. ა. ბოგდანოვი, 16. ს. ბოგდანოვი.

26 კომუნარის ხსოვნას.

მკირფასო ბავშებო! მიმდინარე წლის 20 სექტემბერს ათი წელი შესრულდა, რაც ინგლისელმა ჯაღათებმა და ამიერკავკასიის მენშევიკებმა სიცოცხლეს გამოასალმეს ამიერკავკასიის მშრომელი ხალხის დამცველები—ბაქოს 26 კომისარი.

ეოველ ჩეენგანს უსათუოდ მოაგონდება დიდი სახელები: სტეფანე შაუშიანი, ალიოშა ჯაფარიძე, ვანია ფიალეტოვი და სხვ.

ვინ იფენენ ესენი, ასე მსეცურად რომ ეკვეთა მათ მუშების და კლესების მტერი—ბურჟუასია და მენშევიკები?

შაუშიანი—ლენინის ჰარტიის ცეკას წვეერი, კავკასიის საგანგებო კომისარი, ბაქოს სასკომსაბჭოს თავმჯდომარე და, საერ-

თოდ, ამიერკავკასიის მუშების და ღარიბი კლესობის საუვარელი ბელადი იყო.

ჯაფარიძე—დიდი გავლენით სარგებლობდა ბაქოში, ამიერკავკასიაში და რუსეთში. 1904 წლიდან—ბაქოს პროლეტარიატის საუვარელი ბელადი. დახვეწილად ბაქოს შინაგან საქმეთა კომისარი იყო.

ფილეტოვი—ძველი პროფესიონალური მუშაკი, ბაქოს სახალხო მუშაობის საბჭოს თავმჯდომარე, და სხვა მსხვილი პარტიული და საბჭოთა მუშაკები.

1918 წელს, 19 სექტემბერს, ღამით 26 კომისრით დაიძინა ჩქარი მატარებელი ასსაბადისაკენ. დილის 6 საათზე მატარებელი გაჩერდა სადგურ უფელტეხისას და ახსა-კუმიისს შუა...

ჯალათებმა გამოუსხადეს კომისრებს მათი „ხვედრი“... ცნობამ კომისრები აადგელვა, მაგრამ ბოლშევიკები სიმტკიცით შესვდნენ განაჩენს. სძას არავინ იღებდა, გარდა ერთი მესღვაურისა, რომელმაც სმამაღლა შესძასა ჯალათებს: „მე დამშვიდებუღი ვარ. ვიცღი, რომ ვკვდები თავისუფლებიასათვის!“

შემოდგომის წვიმიან დიღას ჯგუფ-ჯგუფად დახვერტეს ბაქოს კომისრები... კმირულად გამოესაღმენ ისინი სიცოცხლეს, დიდ ლენინს და კრემლს კასნიის მიურუებულ მიდამოებში.

ასე მსეცურად მოექცენ, მკირფასო ბავშებო, მუშათა კლასის მტრები ჩვენს სუვარულ ბელადებს, მაგრამ შორს არაა ის დრო, როდესაც მსოფლიო პროლეტარიატი განანდგურებს მსოფლიო ბურჟუზიას და დაანრებს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების მსოფლიო კავშირს.

ეს იქნება უდიდესი ძეგლი ბაქოს 26 კომისრისათვის.

ვალეკო.

ფ უ ლ უ რ ი.

ტყეში ბებერი მუსა იდ-
გა. დიდი, მსხვილი მუსა.
ქერქი სორკლებიანი ჭქონ-
და, მისი დაკორძებული
ფესვები მიწიდან ამომ-
ძვრალიყვნენ.

მოფრინდა კოდალა—
ჭრელი, წითელქედა, ნის-
კარტხაქუნა. ხეზე ასტა-და-
სტა. ნისკარტი დაჭკრა, და-
უშინა. დააკაკუნა, დააუურა,
იპოვნა, სდაც სის გულში
რბილი ადგილი იყო და
დაუწყო ნისკარტით კაკა-
კაკი. ურტუა, ურტუა, ურ-
ტუა, ურტუა—და ამოქუთნა
ღრმა ფულურო. მთელი საფ-

ხული შიგ იცხოვრებ, შვილები გაძოჩევა, გაზარდა და გაფრინდა.

გავიდა სამთარი, ისევ მოვიდა საფხული. გაიგო შოშიამ ფუ-
ლუროს ამბავი. მოფრინდა. ხედავს—სდავს მუსა, მუსაში ჰატარა
ნახურეტი, მაგრამ შოშიასათვის სომ ნამდვილი ცისე - დარბაზია!

და ეკითხება:

— ვინ ხარ, ვინ ხარ ცისე-დარ-
ბაზში, ვინ ხარ მალაღმი?

არავინ ხმას არ იღებს. ცაღიყ-
რია ცისე-დარბაზი.

მოიტანა შოშიამ ჩალა და თი-
ვა, ჩაავსა ფულუროში და მოიკალა-

თა შიგ. ცხოვრობს მოსვენებით, ზრდის ბარტყებს.

იცხოვრებ ერთი წელიწადი, მეორე, ხმება თანდათან ბებერი მუსა, იფხვება, დიდდება ფულურო.

მესამე წელიწადს გაიგო ფულუროს ამბავი უკეთესად ბუმ ბაიუშმა. მოფრინდა, სედავს, სდგას მუსა, მუსაში ნახვრეტია კატის თავის ოდენა.

და კვითხება:

— ვინ ხარ, ვინ ხარ, ვინ ხარ ცისე-დარბაზში, ვინა ხარ ძალაღმი?

— მე ვარ, შოშია, შენ ვინ ხარ?

— მე ვარ ბაიუში, ღამით რომ ეველაფერი მესმის უურში! მოფრინდები წკაპ, წკაპ და შეგებამ—ულან, ულან!..

შეეშინდა შოშიას ბაიუშის და გაფრინდა.

მოიკალათა ბუმ ფულუროში და ცხოვრობს.

ცხოვრობს ერთ წელიწადს, ცხოვრობს მეორეს.

იფხვება ბებერი მუსა, დიდდება ფულურო.

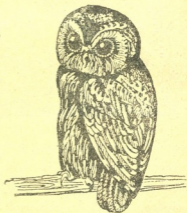
მესამე წელიწადს გაიგო ფულუროს ამბავი თრითინამ. მოთო-ხარიკდა. სედავს—სდგას მუსა, მუსაში ნახვრეტია ძაღლის თავის ოდენა.

და კვითხება:

— ვინ ხარ, ვინ ხარ, ვინ ხარ ცისე-დარბაზში, ვინ ხარ ძალაღმი?

— მე ვარ, ბაიუში, ეველაფერი რომ ესმის უურში. შენ ვინა ხარ?

— მე ვარ თრითინა, მიუვარს შტოებსე სარბილი, კბილები მაქვს წვრილ-წვრილი, ნემსებივით მახვილი.

შეეძინდა ბუს თრითინასი და
გაფრინდა.

მოარბენინა თრითინამ ხავსი,
ჩააგო ფულუროში და მოიკალათა
შიკ.

ცხოვრობს ერთ წელიწადს, ცხოვ-
რობს მეორეს.

იფხვება ბებერი მუსა, დიდდება
ფულურო.

მესამე წელიწადს გაიგო ფულუროს ამბავი წაუმა. მოიარბინა.
ხედავენ—სდგას მუსა, მუსაში ნახვრეტია კაცის თავის ოდენა.

და ეკითხება:

— ვინ ხარ, ვინ ხარ, ვინ ხარ ცისე-დარბაზში, ვინ ხარ მძალაში?

— მე ვარ თრითინა, შტოებსე სიბილა, შენ ვინა ხარ?

— მე ვარ კვერნა, არ მიუვარს კვეხნა—ტეის მხეცი ვარ ავი!..

შეეძინდა თრითინას კვეხნასი და მოკურცხლა.

მოიკალათა ფულუროში კვერნამ.

ცხოვრობს ერთ წელიწადს, ცხოვრობს მეორეს.

იფხვება ბებერი მუსა, დიდდება ფულურო.

მესამე წელიწადს გაიგეს ფულუროს ამბავი ფუტკრებმა. მოფ-
რინდენ. ხედავენ—სდგას მუსა, მუსაში ნახვრეტია ცხენის თავის
ოდენა.

— ვინ ხარ, ვინ ხარ, ვინ ხარ ცისე-დარბაზში, ვინ ხარ მძალაში?

— მე ვარ კვერნა, არ მიუვარს კვეხნა, ტეის მხეცი ვარ ავი. თქვენ
ვილა ხართ!

— ჩვენ ვართ ფუტკრის ნაჟარი. გასწი, ემებე საფარი!..

შეეძინდა წაუს ფუტკრის ნა-
ჟარის და გაიქცა. მოიტანეს
ფუტკრებმა ცვილი და მოიკა-
ლათეს ფულუროში.

ცხოვრობენ ერთ წელიწადს,
ცხოვრობენ მეორეს.

იფხვნება ბებერი მუსა, დიდება ფულურო.

მესამე წელიწადს გაიგო ფულუროს ამბავი დათვმა. მივიდა, ხე-
დავს—სდვას მუსა, ნახვრეტი ნახევარი მუსის ოდენაა.

ეკითხება:

— ვინ ხარ, ვინ ხარ, ვინ ხარ ციხე-დარბაზში, ვინა ხარ
ძალაღში?

— ჩვენ ვართ ფუტკრის ნაუარი. გასწი, ეძებე საფარი. შენ ვი-
და ხარ?

— მე თქვენ ეველას დაგტკლიტავთ!

აბაჯბაჯდა დათვი მუსასე და მოინდომა ფულუროში ჩაპრომა.
მიაწვა, რაც ძალი და ღონე ჭქონდა. მუსა გასკდა შუასე. იქიდან
კი— აბა დაითვალე, რამდენ წელიწადს გროვდებოდა მტკერი, ხალა,
ბეწვი, ცვილი, ხავსი, ბუმბული!— ეველა გადმოცვინდა და გა-
ნიავდა ჭაერში.

სადღაა ციხე-დარბაზი, გაქრა, აღარაფერი აღარ დარჩა!..

სოფელი და ქალაქი.

ურმების ქარავანი
მიდის გზაზე წრივლით,
წინ ურმული გაისმის
რაკრავით და წვივლით.
მიაქვს ქერი, სორბალი,
უხვია ჭინჩხული;
სოფლებსა და ქალაქებს
შშური აქვთ სამსახური.

კლუხები თუ მუშა ხალხს
სორბლით დააწურებენ,
მუშებიც მანქანებით
ურმებს გაისტუმრებენ.
ასეთია კავშირი
ქალაქის და სოფლისა,
საფუძველი ურეკვი
შრომისა და იფლისა.

გ. ქუჩიშვილი.

მავნებლების გამოფენა სკოლაში.

კვირა დღეს წავედით სკოლაში, სადაც ჩემი დეიდაშვილი შალიკო სწავლობს. იმათ კლუბი ჭკონდათ და საფსულობითაც დადიოდნენ. შალიკომ ამაყად მიმიყვანა თაროსთან და მითხრა:

— აბა, წაიკითხე!

„ჭურის მავნებლების გამოფენა“

— შერე რა არის აქ სანახაუი? არაფერი საინტერესო არ არის, — ვთქვი უკმაყოფილოდ.

— არა, ჯერ ნახე და შერე ილაპარაკე, — მითხრა შალიკომ.

— აბა რა?

— აი, ხედავ, აქ სარვევლა მცენარეების განუოფილებაა. ხედავ, ეს ეუახობა, ეს ნარი, ეს ხვართქლა...

სარვევლა მცენარე ხვართქლა.

— ეს წითელყვავილიანი რაღაა?

— მინდურის მისხვია. ეს მცენარეები ასრჩობენ ჭურის ეანებს, არ უძვებენ თავთავებს თავისუფლად გაისარდონ; ამიტომ კვაქვს ესენი შეკროვილი.

— ჰო, ადვილია, — შეკრებ, გაასმობ, მოაწერ სახელს და მზად არის! — უუთხარი მე.

— სრულიადაც არ არის ადვილი. ეველა ხომ ერთ ადვილას არ არის თავმოყრილი. ზოგან სვანთქლას, ზოგან კიდევ ხარი. უნდა მონახო და ჩახწერო, სად იზოვნე.

— აქ რაღაა?

კალიები

— ეს მწერებია. აი ის მწვანეთვალებიანი ვეითელი მწერი — მწვანეთვალაა. კვერცხებს სორბალზე სდებს. მისი მურები ანადგურებენ თავთავს. აი ის შავი, ვეითელწინსკლებიანი — ზატარა სოჭო-მხერხავი, თავის კვერცხებს ჰურის ღეროებზე სდებს; მისი მური თავთავს სულ გამოხრავს. აი იქით მუქ მწვანე-წითელფრთებიანი, რომელიც დღეში ექვს-ექვს მარცვალ სორბალს მიიძღმევს, აი აქით — ჰურის ძლილია, იქით ფესქელა.

— ეს ნაცარა კალო? — მაკვირვებდა ეს უცნაური გამოფენა.

— ჰო, ეს ეველასე უფრო საშინელი მეწიველი მწერია ჩვენი სორბლისათვის. ექვსჯერ სდებს საფხულის განმავლობაში კვერცხებს და მისი მურები ზირდაზირ ხანსლავენ სორბლის მარცვლებს. ამას ჰესენის მწერს ეძახიან.

კოლექციაში მე შევამჩნიე დანატული მინდვრის თავგები, სასუნები და ჰეზლებიც.

მხედარა

— ეს ბელურა, ვეავი, მერცხალი და კიდევ იქით რაღაც ფრინველი რაღად დაგისატავთ, განა ისინიც მავნებლებია?

— ეჰ, რას ამბობ, — გაეცინა შალიკოს, — ესენი იმიტომ დავსატეთ, რომ ზურის უნების მეგობრები არიან.

— ჭია-ძაია და ეს რაღაც ხმელი კოლო რაღათ დაგიკიდიათ?

— იმიტომ, რომ ის სრულიადაც არ არის კოლო, მხედარაა. აბა უუურე, კოლოზე ათჯერ უფრო დიდია და მუცელიც მოწითალო და დაკეცილი აქვს. მხედარა თავის კვერცხებს მავნებელი მუსულუსობის ტანში სდებს და მისი მურები ცოცხლად სჭამენ მუსულუსოს. ჭია-ძაია კი ანაგდურებს ზურის ძლილს. დღეში ასს მანც მესჭამს და ზურის საუკეთესო დამცველია ძლილებისაგან.

— უსათუოდ გავაკეთებთ ჩვენ სკოლაში ამისთანა გამოფენას, — უთხარი შალიკოს, — მხოლოდ, მე ვუიქრობ, უკეთესი იქნება, ვევა მავნებელს ქვეშ მივაწეროთ, როგორ და რა საშუალებით უნდა ვიბრძოლოთ მათ წინააღმდეგ.

8.

ა ლ ლ უ მ ი

სცენაზე ზიონურები დგანან. რვაზე ნაკლები არ უნდა იყოს; შეიძლება მეტიც.

ბიონერი (წინ წამოიწევა, მაუურებლებს) ამხანაგებო, დღეს, რე-
ვოლუციის დიადი დღესასწაულის დღეს, გიძღვნიტ ჩვენს ზიონე-
რულ სალაშს. მუშათა საქმისთვის იუაუით შსად!

ყველანი. მუდამ შსად ვართ!

მეორე ბიონერი. ჩვენ შევიკრიბეთ აქ, რომ ვნახოთ სსვადასება ხალ-
სთა აღლუმი. თქვენ ნახავთ და მოისმენთ აღმოსავლეთის, დანავ-
ლეთის, ჩრდილოეთის და სამხრეთის წარმომადგენლებს. წუნარად.
კანტად დააკვირდით და მოისმინეთ. აბა ვიწყებთ. (მიიწ-მოიწევიან.
კამოდის თურქმენი).

თურქმენი. აღმოსავლეთის ველებმა
მოკიძღვნათ მშური სალაში,
მეფე ძირს დაუციოთ, ვამაუობთ
შრომის წითელი ალაშით.
(განზე გაღვება, გამოდის ჩინელი.)

ჩინელი. სუნ-იატსენის ანდერში
ჩვენ გულზე დაგვიწერია,
„ჩან-კაი-შისა ვაჯობებთ“ —
ჩვენი რაშმები ძღუწიან.
(გაღადგება, გამოდის ესკიმოსი)

ესკიმოსი. ვინულაოვან ჩრდილოეთში
ვცხოვრობთ ჩვენ და მუდამ გვცივა,
მაგრამ სამთარს დაამარცხებს
ელექტრონი, იქაც მივა!
(აღვილს დაუთმობს ზანგს)

ზანგი. აფრიკაში მონები ვართ
და გულს გვიღრღნის სევადა მწველი,
სალაშს გიძღვნიტ მშურს და თქვენგან
განთავისუფლებას კვლით.
(განზე გაღვება. მის აღვილს ამერიკელი იყვრს)

- ამერიკელი. უცხო, შორეულ ქვეყნიდან
 გავიარე ეს გზა ვრცელი,
 ოკეანე გადავფარე,
 რომ სალაში ვითხრათ წრფელი.
 (ვადგება, ვხას უთმობს ინდოელს)
- ინდოელი. თუმც ცოტაა ჩვენი ხალხი,
 მტერს უსვდება მაინც მტრულად,
 მტარვალთ ებრძვის და მეგობრებს
 გესალმებათ მეგობრულად.
 (ვხას უთმობს ჩრდილოელ მუშას)
- ჩრდილ. მუშა. ჩვენ, მუშები ევროპისა,
 ძმლე გაფიცვებს იქ ვატარებთ
 და ვაკროვებთ დიდ კავშირში
 ვველა ქვეყნის პროლეტარებს.
 (ვამოდის პიონერი)
- 1 პიონერი. აქ შეგროვდით ვველა, ვველა,
 შე ასწიეთ შრომის ალამს!
 ს. ს. რ კ—ს ვველა მხარე
- ყველა. პროლეტარულს უძღვნის სალამს!!!
- მე-2 პიონერი. შენების 11 წელი
 შრომა, ბრძოლა,—ეს გზა მწელი
- ყველა. და სუველა ჩვენი დღენი
 ვაქებთ მუდამ ჩვენ დიდ ღენინს!
- 1 პიონერი. თამამად წინ გასწით,
 ხომ იცით სით?—
 ღენინი კვეძისის
 კომუნის გსით!
- ყველა. საბჭოთა სელისუფლებისთვის
 ჩვენ ვიშრომებთ ბევრს,
 კაპიტალს მსოფლიოს
 წითელ ოქტომბერს!

პიონერები დასვენების დროს (ხალხური კილო).

მუსიკა გრ. კოკელაძის, სიტყვები ალ. მაშაფვილის.

Moderato.

პიონერი
მონ მონ - მი - შვი - ნი
მონ მონ - მი - შვი - ნი
მონ მონ - მი - შვი - ნი
მონ მონ - მი - შვი - ნი

პიონერები
ა - ა - ხალს - ვა - ნი
ა - ა - ხალს - ვა - ნი
ა - ა - ხალს - ვა - ნი
ა - ა - ხალს - ვა - ნი

ყველა
მონ ჩვენ ვინა - მი - ლნი
მონ ჩვენ ვინა - მი - ლნი
მონ ჩვენ ვინა - მი - ლნი
მონ ჩვენ ვინა - მი - ლნი

fine

- 1) პიონერი: მომისმინეთ! რა ვიამზოთ, მეგობრებო, ჰერი, ჰერი.
პიონერები: აბა, ენაზოთ, რას გვიამზობს ახალს ჩვენი პიონერი.
- 2) პიონერი: მეგობრებო! მიპასუხეთ: რათ ვაფასებთ ასე ლენინს?
პიონერები: აბა ვინ არ დააფასებს ხალხის მხსნელად გადმოვლენილს?!
- 3) პიონერი: მოკვდა ლენინ და მის შემდეგ გულში ჩვენ რა დავისახეთ?
პიონერები: განვამტკიცოთ მომავალში მისი რწმენა, მისი საქმე!
- 4) პიონერი: და თუ ბრძოლა დატრიალდა, ჩვენს უფროს ძმებს მაშინ ვეტყვი:
პიონერები: მზად ვართ! მზად ვართ თქვენთან ერთად ჩვენც ვიბრძოლოთ გამარჯვებით!

1) პიონერები შეიძლება შეცვლილ იქნან ოქტომბრელებით.

— 1928 წ. —

გ ა მ ო დ ი ს

საუბრალო და სურათებულო ჟურნალები:

მცირეწლოვ. „ოქტომბრული“ ჟურნალი I წ.

მოზრდილ. „კონსერი“ ორკვირეული III წ.

ხელმოწერა მიიღება წლით და ნახევარი წლით.

გადაგზავნით { „ოქტომბრული“ — ერთი წლით—3 მ. 50 კ. ნახევარი წლით—2 მ. „კონსერი“ — ერთი წლით—5 მ. ნახევარი წლით—3 მ.

ცალკე ნომერი { „ოქტომბრული“ — 35 კაპ. „კონსერი“ — 25 კაპ.

პისამართი: ტფილისი, რუსთაველის გამზირი, № 22, სახელგამი (მეორე სართული). „ოქტომბრული“ და „კონსერი“ რედაქცია.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია. გამომცემელი—სახელგამი.

